

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek

Megjelenik
minden Szerdán.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánkozásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VII. évfolyam.

Szászsebes, 1903. Augusztus 19.

47. szám.

Miért nem bodogulunk?

Közel egy évtizede lesz már annak, hogy az erdészeti és vadászati altiszti személyzet szolgálati és életviszonyaival foglalkozom, azokat tanulmányozom s minden igyekezetemet arra fordítom, hogy abban fölébresszem a vágyat a saját java érdekében való munkálkodásra, nemes célok felé való törekvésre, hirdetem szükségét az összetartásnak, egyesülésnek, de hívó szózatom még mindig csak a pusztában elhangzó szó, melyet kevesen hallanak meg s még kevesebben vannak azok, a kik azt meg is szivlelik. Alig két-három százaléka az egész nagy tömegnek, melynek számát bátran tehetjük huszezerre. Keresem az okát ennek a megfoghatatlan jelenségnek s nem bírok akadni olyanra, a melyet kielégítőnek találnék. Nézzük csak közelebből és vegyük kissé bonckés alá azokat az okokat melyek legalább hozzávetőleg rugói lehetnének ennek az általánosnak is mondható közönynek.

Talán az az oka, hogy az erdészeti és vadászati altiszteknek az a tulnyomóan nagyobb része, mely mit sem akar tenni sorsának javítására, olyan jó módban van, hogy helyzetének javulására semmi irányban nincsen szüksége? Ha így volna, ez csakugyan elfogadható ok lenne, mért békétlenkedni akkor, mikor az embernek jól megy a sora, nem szép dolog

és rossz világításba helyezi az ezt cselekvőt, rástűtve a kapzsiság bélyegét.

Sajnos, hogy a tapasztalás ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja s nem indokolatlan a sok ezer erdészeti és vadászati altiszt panasza, (hogy az élete nem élet, hanem csak napról napra való tengődés, hogy az ő és családja jövője bizonytalan és hogy sok helyen a mindennapi megélhetése is csak egy hajszálon függ, mert gazdája akkor foszthatja meg állásától és kenyerétől, a mikor kedve tartja. Ez tehát nem elfogadható, sőt csak fel sem hozható ok.

Vagy talán éppen e az nagy résznél meglevő szegénység az, mely bilinesekbe verve s lenyűgözve tartja az akaratot és olyan nagy a nyomoruságuk, hogy még csak gondolni sem mernek az abból való menekülhetésre? Dehogyan is az! Nem egyszer volt alkalmam látni olyanokat, kik arról panaszkodtak, hogy fizetésükből alig képesek családjuk részére a szükséges élelmet és ruházatot megszerezni s s még ezt a kis fizetést sem kapják meg rendszeren, de ezt a panaszukat vidám poharazás, nem ritkán duhaj nóták mellett tették meg, elköltvén ilyenkor pár óra alatt annyit, a minek az árából az egész család egy hétig élhetett volna, a szegénység tehát nem lehetett náluk még sem olyan nyomasztó, hogy a közérdek iránt való érzéket teljesen elfásítsa bennük. Avagy talán a szegénység lenne az, mely megfosztaná az embert a jólét felé való törekvés jogától?

Ennél a második eshetőségnél eszembe jut az, a minek pár év előtt szemtanuja voltam s a mit mig élek, soha sem fogok elfelejteni.

Itt Erdélyben történt. Akkor építették a vasutunkat s ehhez az építkezéshez százával jöttek a nagy magyar Alföld kubikos munkásai, hogy a robot legnehezebbjével, a kubikolással megkeressék mindennapi kenyérüket. Mind-egyik magával hozta egész földi vagyonát: talicskáját, csákányát, ásóját, pár darab ruháját, a nagy része pedig még a családját is, asszonyt egy sereg gyerekkel. Az inség és nyomoruság menete volt az, a melynek látása elfacsarta az érző ember szívét. És ez a földhöz ragadt szegény nép midőn verejtékes napi munkáját elvégezte, a helyett, hogy tétlen pihenésre hajtott volna le a fejét, előkereste czókmókja közül az ő egyedüli vigasztalóját, a munkások lapját s valóságos mohósággal böngészte abban azokat az eszméket, melyek megvalósításában sejtette az ő boldogulásának csiráit.

Nem akarok itt annak a vitatásába bocsátkozni, hogy vajjon ez a szegény munkás nép mérget, vagy mézet szitt-e abból a lapból, csak konstatálni akartam azt a tényt, hogy megvolt benne az érzék a közérdek iránt s ennek előmozdítására abból a vajmi keservesen megkeresett napszámbéréből is szívesen meghozta az anyagi áldozatokat is.

Bizon ha ebben a tekintetben párhuzamot akarnánk vonni ezek között a talicskás kubikosok és az erdészeti és vadászati altisztek ama

tulnyomóan nagy része között, mely a közös érdekekkel mit sem látszik törődni, bizon a mérleg az előbbieik javára és az utóbbiak hátrányára billenne.

Ezt a példát egyébként csak annak az illusztrálására hoztam fel, hogy még a nép legalsóbb rétege is szükségét látja a szoros összetartásnak s örömmel sorakozik az alá a zászló alá, mely alatt boldogulását kivivhatni véli, szívesen küzd a közérdekért s ebben a küzdelmében lerombolja még a vallás és nyelvi különbség által emelt válaszfalakat is, megvalósítva ez által egymás közt a teljes egyenlőséget s szép példáját szolgáltatván az összetartásnak.

Milyen elűtő ettől az erdészeti és vadászati altisztek tulnyomóan nagy részének a gondolatvilága!

Nem mondom én azt, hogy ezeknél nincs meg a vágy a jólét kiküzdésére s nem óhajtanának ott, a hol erre szükség van, sorsukon javítani, sőt várva várják azt a pillanatot, a mikor ez bekövetkezik, csak az a baj, hogy ezek azt szeretnék, ha más kaparná ki részükre a forró gesztenyét vagy hogy a sült galamb egyenesen a szájukba repüljön, hogy azonban ennek a célnak az előmozdítására még maguk is tegyenek valamint, arra vagy nagyon kényelmesek, vagy nagyon könnyelműek.

Ha az egyiknek türhető a sora, az már nem törődik a rosszabb sorban élő bajtársával. Mit fáradozzék ő azon, hogy ennek a sorsán

TÁR C Z A.

A csók.*)

Irta: Balassa Sándor.

A csóknak ép úgy, mint minden másnak története van. Keletkezését illetőleg az első nyomok ősrégi időbe vezetnek vissza és ugyancsak számos mendeda maradt fenn róla napjainkig. A történelem elavult, sárga lapjait forgatva, vessünk egy pillantást a multba.

Már az első emberpár csókolódzott. Erről a biblia is említést tesz.

Egy igen kedves dolgot találunk a bibliában az első csók elcsattanásáról. Történt pedig, hogy a paradicsomban, Ádám apánk kapta az első csókot az Ur Istentől, akkor, midőn életet lehelt belé.

*) Mutatvány szerzőnek „A csók” című legközelebb megjelenő könyvéből.

A második csókot már Ádám adta Évának, a midőn az első asszony egy terebélyes fa árnyékában pihent. Ugy történt a dolog, hogy Éva anyánk egy verőfényes délután elszendergett. Amint ott pihent a szabad természet lágy ölen egy döngicselő méhecske röpködött körülötte. A zümögő állatka előtt az első ember szokatlannak tűnt fel. Nyilván azt hitte, hogy az első asszony a legszebb rózsaszál, amely a nagy paradicsomban virít. Így történt, hogy a nagy fáradtsággal összegyűjtött virágporát Éva asszony ajakára hintette. Ádám, kiről tudvalevőleg azt jegyezték fel, hogy a legjobb férj volt, odament alvó élete párjához, hogy elkergesse a zümögő kis méhecskét és észrevette Éva asszony ajkán a virágport. A jó öreg, dacára hogy az első férfi volt, rendelkezett némi illemtudással. Udvariatlanságnak tartotta, hogy egy nő ajkát az ujjai-val érintse meg, azért az ajkával közelített hozzá és úgy próbálta leszededetni a virágport. Amidőn az ajka odatapadt Éva asszonyéhoz, Évát valami különös, gyönyörteljes érzés fogta el. Fejébredt, magához ölelte

lenditsen? Arra természetesen nem is gondol, hogy nagy eszmék kivívásánál nem egyes ember érdeke az a miért harcolunk, hanem a közös érdek harcosai vagyunk.

Azért nem tudunk tehát boldogulni, azért meddő a küzdelmünk, mert attól éppen azok zöme tartja magát távol, a melynek legnagyobb az érdeke ennél a küzdelemnél.

A rideg közöny az, mely lehetetlenné teszi az erdészeti és vadászati altisztek tömörülését, s ezek segítségével a jobb sors kivívását.

Ezt a közönyt megtörni, az egyesek szívét burkoló jégkérget felolvasztani legyen tehát legszentebb feladata azoknak az erdészeti és vadászati altiszteknek, kik szíveikbe vették a magasztosabb eszméket s készek ezekért tovább is olyan hűségesen küzdeni, mint a hogy eddig küzdöttek.

Ezek igyekezzenek a még mindig sötétségben bolyongó kartársaikat a világosságra vezetni s zászlónknak megnyerni, s ha ez sikerülni fog nekik, akkor majd ütni fog a boldogulás órája!

Szükséges, vagy legalább hasznos tudnivalók egynémely ismeretesebb vízi madárról s ezek vadászatáról.

Irta: **Vihar Győző.**

(Vége.)

Az uszók rendjébe tartoznak a kacsafélék töménytelen fajmennyiséggel. Nálunk télen-nyáron át tartózkodnak, költenek is, de a nálunk költők majd mind

Adámot és mámorittasan adta vissza a csókot, amely édes volt, talán edesebb, mint a paradicsom tiltott gyümölcse. Ezt a bájos jelenetet egy fekete rigó is végig nézte a fa sűrű lombátorából. Az első ember csókja oly hatással volt a kedves éneklő madárra, hogy örömeiben fűtyülni kezdte: „Lennék én rózsabimbó lennél te méh . . . (Önök nem hiszik, de ez így volt).

Ezt tartja a legenda az első csókról, amely kétségkívül édes volt, mert a virágpor Éva asszony ajakán mézzé vált.

A történelem a csók eredetét Trója szétrombolásának idejéből származtatja. Ez időből szintén legenda maradt fenn a csókról. Amidőn Tróját, a nagy várost szétrombolta az ellenség, egy csapat férfi és nő menekült el a füstölgő romok közül, hogy új hazát keressen.

Viszontagságos utazás után a Tiberis partján állapodtak meg. A férfiak az akkori szokás szerint megmentett szekerüket, házi eszközeiket halomra gyűjtve elégették és a földterület megszemlélésére akartak

délszakibb tájakra vándorolnak s helyet adnak az északibb vidékekről ide vonulóknak.

A kacsafélék is mind igen óvatos és félénk állatok: látási s hallási érzékük igen kifejlett. Leginkább lesből vadászhatni rájuk.

A fiatal kacsák már Péter Pál napja körül vadászhatók, a mikor a korai kelésüek már repülnek is.

Meglábalható vizekben, berkes nádas, sáros helyeken lehet a kacsákra portyázva is vadászni, ámde ez igen veszélyes, mert a víz eltakarja az altalajt s könnyen feneketlen mélységekbe juthat a vadász és életével fizetheti meg kellő óvatosság elmulasztását. Veszélyesek a vadászra, de még az ebre is a vízi növények, a hinarak, az ingoványos, süppedékes talajok, melyekből minél inkább törekszik ki, annál jobban bele keveredik és bele süpped. Ilyen helyekre sohasem tanácsos kerülni s főleg ha a vadász egyedül van, kerülje azokat, ha pedig társaságban van és ilyen veszélybe jut, maradjon lehetőleg mozdulatlan és legott kiáltson segélyért s bot, esetleg töltetlen puská nyújtásával igyekezzék szorongatott helyzetéből kijutni.

Arra alkalmas vizeken legcélszerűbb ebet küldeni a sűrűbe, a nádasba vagy sásosba. Erre a célra alkalmas bármiféle kajtoló eb és könnyen be is gyakorolható fiatal kacsákkal. Nekem például volt két haszontalan tanyai házörző ebem s ezek annyira megszokták a nádasban és sásosban való keresést és kajtolást, hogy még magukban is ki szoktak oda rándulni vadászatokra és kezdetben csak akkor nyöszörögtek és ugatták a kacsákat, mikor azok usztak vagy lebuktak előttük s nem tudták őket elesipni, de később már határozottan csaholva járták összevissza a nádas sáros ezeket, folyó részeket, akár volt előttük vad, akár nem; nem volt olyan sűrű, olyan ingoványos, hináros vízrész melyet érintetlenül hagytak s melyen keresztül nem törtettek volna, dolgukat pedig a legnagyobb szenvedéllyel végezték s nem is igen maradt el a vad közöttük.

indulni. Az indulás előtt az asszonyok és a lányok valami új, ismeretlen bucsuzási módon törték a fejüket. Hosszas tanácskozás után elhatározták, hogy ajkaikat a férfiak ajkához illesztik. Ez elég újság volt abban az időben s ez a férfiaknak annyira megtetszett, hogy el se indultak az új haza megszemlélésére, hanem letelepedtek ott és megalapították azt a nagy várost, amelyet ma Rómának neveznek. — Róma tehát a csóknak köszönheti létezését, vagyis inkább az asszonyoknak.

A csók ez időtől kezdve divatba jött és innen indult ki világhódító útjára.

Romulus császár uralkodásának idejében a római asszonyok nagyon szerették a szirakuzi bort. A bor élvezete kötelező volt és ahogy manapság a férjnek neje eltartásáról kell gondoskodnia, úgy kellett akkoriban azzal is törődni, hogy felesége a borban szükségét ne lassa. Ha a férj hazajött, első dolga az volt, hogy neje száján meggyőződjék, vajjon ivott-e az asszony elegendő bort. Az ilyen vizsgálatoknak rendszeren

Ha széles, de nem tulszéles a víz, az ér vagy folyás, tanácsos azt közrevenni; az egyik puskás az egyik, a másik a tulsó parton álljon; haladjanak lassan, engedjenek a sokszor nagy akadályokkal küzdő ebnek elég időt a keresésre és a bñkdácsoló vad kiszorítására. Az én ebeim órákon át kibírták a kajtolást a nádasokban.

A vén kacsá elég hamar kel ki az eb elöl, de a még bizonytalan repülésű fiatalok inkább a nádak és sások sűrűiben bukdácsolással igyekeznek a veszély elöl menekülni. Jó az ebeket néhány lépéssel megelőzni és a tisztásabb helyeken lesni, várni, hol szabad lövéshez jut az ember. Nagyobb sásosokban és nádasokban célszerű nyílásokat kaszálni és azokat elállni.

Ilyen formán történik a hajtóvadászat is, melynél a vadászok vagy együtt haladnak a csónakos hajtókkal saját csónakjaikon, vagy pedig előzetesen elállanak alkalmas helyeken s maguk irányában hajtják a vizet és a sűrűt.

A gácserek, a kajtárok nem ülnek, ezekre tehát minden időben lehetne vadászni, ámde a törvény ezekkel szemben is tiszteletben tartandó.

Legérdekesebbek kacsákra az esteli lesek, bár csak rövid ideig tartanak s különösen az éjjeli les, mert rendszerint még éjjeli 11 óra tájban is huznak, ámde s különösen az estéli leseken olyan tömegben, sűrűen és gyorsan jönnek, hogy az ember soha sem képes elég gyorsan bánni a fegyverrel, melyből feltétlenül legalább is kettőnek s ezen kívül egy töltőgető segédnek is kell mindenkor kéznél lenni, de még ilyen előkészület mellett is annyira kimelegedhetnek a csövek, hogy bajos azokat kézben tartani.

Lesni lehet gödrökből és magas helyekről, télen és nyáron egyaránt. Téli időben a fagymentes meleg vizeket keresik fel; hóval célszerű fehér takarót használni.

A kacsá — ha már benne van a huzásban — rend-

kívül gyorsan repül, olyannyira, hogy számtalan esetben szemmel nem is látható, csak a szárnyai sziszegő hangját hallja az ember, tanácsos tehát a sebesen húzó kacsáknál 2—3 méterrel is előre célozni. Olyankor, mikor nem látjuk a kacsát, az rendszerint kívül van a lőtávolon, míg ha látható, akkor odaig elér a göbees is.

Széllal kár a kacsákra lesni, bár ilyenkor többnyire alant huznak, sőt egészen földszint, sőtét esetén s holdfénynél mindig magasan járnak.

Ha a kacsák beszállási helyeit ismerjük, foglaljunk ott állást, ez a legbiztosabb s ne hamarkodjunk el a lövést; várjuk be, mikor már beszállt s illetőleg mikor már lábaival szántja a vízzel; ilyenkor legkönnyebben vehető célba s így egy lövésre többet is ejthetünk. A kacsá szívesen száll le a maszkokhoz s mozgó maszkokkal közelebb is csalható.

Az elejtett prédát csak a les befejeztével szabad összeszedni, mert időközben mozdulatokkal rontjuk a huzást.

Ha egyes darabok elvesztek, tanácsos azokért másnap kimenni s a mennyiben azok holtan estek a vízbe, azokat ott is fogjuk megtalálni, míg a csak megsebesítettek — ha elég erejük maradt, — mind a part felé igyekeznek s azokat a partokon és a víz szélein találhatjuk meg.

A kacsák nagyon veszedelmesek a halas tavakrra, mert sok halat és ikrát pusztítanak.

Fészkeiket kákára, zsombékokra, fatörzsekre rakják; elfogadják a szarkák és varjuk elhagyott fészkeit is; költenek alacsony és magasabb fák oduiban is. Tojásuk száma 14—16, melyek 21 nap alatt kelnek ki s a fiókák rögtön usznak anyjuk vezetése és védelme alatt. A magas helyeken költött fiókákat az anya csőrében szállítja le egyenkint.

A kacsák élettartama 10 év; a fiatalok megszelidülnek s megmaradnak a házi kacsák társaságá-

csók lett a vége. Rómában a csókolódzás valóságos mánia lett úgy, hogy ismerős, vagy ismeretlen akivel, csak össztalálkozott, nyilvánosan csókolódzott. Így történt azután, hogy a rómaiak törvényvel korlátozták a csókot és szigorúan büntették a törvény megszegőit. Romanus császár szerint csak a házastelek között volt illendő a csók.

*

A kereszténység elterjedésével a csóknak vallási jelentősége lett. Jelképezte a szűziességet, erkölcsöt és áralanságot. A vallásban nagy szerepet játszott. Így ha két keresztény a „béke csókjával“ köszöntötte egymást, az annyit jelentett, hogy tisztelik a hitet. A mise után általános csókolódzás volt a templomban. Minthogy a csókot a vallás ily magasztosan értelmezte, több tudós komolyan foglalkozott vele s kutatta azt a mélységes okot, amely a hit szent értelmét rejtette magában.

Chrysostomus, az aranyszájú kontantinápolyi püspök rajongó híve volt a csóknak. Tertullian püspök

azonban gyűlölte és úgy vélekedett a csókról, hogy nem emberhez illő.

A korrall a csók is változott. Különbéféle jelentőséggel bírt, ámde lényegében az maradt, ami a kezdetben volt.

*

A bölcsészek szerint a csók a legmegbízhatóbb megnyilatkozása a józan állapotban levők érzelmeinek.

A filozófus azt tartja, hogy a csókolódzó oly természetbuvár, ki a külszínnel be nem érve, a realizmus fenekére igyekszik.

A szerelmesek és a költők másképp fogják fel a csók jelentőségét. A szerelmesektől hiába kérjük, mi a csók, nem tudnak rá felelni, csak azt mondhatják legfőljebb, hogy édes, mámorító . . .

Darwin, a nagy angol tudós azt állítja, hogy mi, európaiak úgy hozzászoktunk a csókhoz, hogy az emberrel született tulajdonságnak mondhatjuk. E tulajdonság az ember kedélyállapotától függ amint az illető szeretett személylyel közelebből érintkezik.

ban egy ideig, megszokják azok táplálékát, de a continentuális mozgalmi időszakban a legjobb bánásmód és táplálás dacára is hűtlenek lesznek a ház udvarához.

A vad és a szelid kacsák szívesen párosodnak egymással és én azt hiszem, hogy az így származó kócsok szaporaképesek.

Megemlítem végre még mint a bukdárok családjához tartozó fajokat a „bubos vöcsköt” (*Podiceps cristatus*) a „füles vöcsköt” (*Podiceps auritus*), a „szarvas vöcsköt” (*Podiceps cornutus*) és a „jeges bukdárt” (*Colymbus glacialis*).

Ezek közül a szarvas vöcsök északi tájakon, a jeges bukdár a jeges tengereken tenyész s mindkettő nálunk csak télen át látható, az előbbieken azonban elég gyakori madarak; nagy hal és tojáspusztító állatok. Természetük, szokásaik, fészkelési és táplálkozási módjuk nagyon megegyezik a szárcsáéval. Husuk igen erősen halizú, de tollazatuk értékes, sőt a bubos vöcsök bőrét még karmantyúnak is fel szokták használni.

Valamennyi bugdárfélék lábai igen hátul vannak a testen s ezért a földön igen nehézkesek, de annál kitünőbb uszók és bukók; szárnyaik is rövidek s ezért nagy távolságra nem képesek röpködni, de röplésük gyors.

Nagyon félénk és óvatos madarak s nagy feladat őket lövésre kapni, elejtésük tehát elég ritkaságszámba megy. Határozott modja a vadászásuknak nincs; leginkább hajtásban jutnak cső elé. Megsebesülve hirtelen eltűnnek a víz alatt, hol nagy utakat tesznek meg a nádasok vagy a part felé s itt igyekeznek óvatosan s észrevétlenül felbukni és ügyesen elrejtőzni. A téli faojk a folyóvizek partjairól cserkészés útján ejthetők zsakmányul.

Nem folytatom tovább bolyongásomat a vadászok Eldorádójában, hadd tilinkózzanak csak nyugodtan a póling madarak; hadd gurrogjanak csak a gyászmezű

szárcsák s nyerítsenek a lator vöcsök; a vízi világ szárnyas egyedeinek is legyen jussuk az élethez; ezek is csak olyan ünnepélyes eljegyzési mozzanatokkal készülnek elő a páros élethez s a család alapításához, mint egyéb szárnyas jóságok; ezeknek az életmozzanatai is igényelnek csendet és nyugalmat.

Mikor megpendül a kasza s a földre bukott előtte a kalászos tenger, a mikor az aratók vig danáját visszahangoznak a sátoros ligetek, a mikor hulló hópolyheként gomolyognak a titkokat susogó náderdőségek és a vizek tovahaladó hullámfodrai felett a csézek, a kis czerkók lármás hadai, a mikor a kék ég alját a tükröző vizek felületéig tarkára festi az új madárnemzedék még sok esetlen röptű ifjonca, belármáztat az ég és a föld közt elterülő balzsamos világért ezerféle hangtónusból hápogva, gágogva, krakogva, füttyölve, sivitva nyertve, kelepelve, dobolva, bögve, közbe — közbe trillázó fuvola hangot is keverve és a mikor már ez a megújult mozgalmas élet mint villámszikra legyinti meg Nimród elszunnyadt fiainak zibbatag tagjait s kergeti szíveikből agyukba a felkorbácsolt vér forrongó cseppeit, akkor leend helyénvaló újra vízre szállani s üdvölvésekkel fogadni Diána megújított kegyeit.

Most „silentium!”

Hasznos tudnivalók.

Kihajtott zöldségnemű. Számtalanszor hallom gazdasszonyainkat dicsekedni hogy télen friss zöld salátát tálalnak fel a pincébe lerakott zöldség fiatal hajtásaiból s hogy ezek a hajtások jobban elszaporodjanak, igyekeznek pincéjüket télen át minél mélyebben tartani. Ezen eljárás, elvnek, egyszerűen rossz, mert a kényszerített hajtás által a zöldségnemű nagyon sokat vesz izletes-

A világ minden részében más-más a csók formája. Ahányféle nemzetiség van, annyiféle a csók is. Az ujjélandiaknál például a csók abban nyivánul, hogy az orrukat dörzsölik egymáséhoz. A finnek háttal közelitenek egymáshoz s ez náluk csókot jelent. A négerenél pedig az arcnak kézzel való simogatása jelzi a csókot.

A statisztika argus szemei elől mi sem rejtőzhetik el. Mi mindent nem gyűjtöttek már össze, szép áttekinthető rendben! Ime ama felkiáltások, amelyeket a hölgyek hallatnak az első csók elcsattanása után:

Egyesek így szólnak:

— Istenem, mit tett ön?!

Mások:

— Jaj, ennyire nem kellett volna elmennünk!

A többi felkiáltás a legnagyobb változatosságban a következő:

— Soha sem akarom látni, menjen innét!

— Hagyjon magamra kérem, egyedül akarok maradni!

— Nohát ezt nem hittem volna önről!

— Oh, én nagyon szerencsétlen vagyok! (Ezt könnyekkel, vagy anélkül modják.)

— Na megálljon! (Ezt különösen a vidéken kedvelik).

— Uram, ha ezt a férjem tudná, lelőné! (Nagyon gyakori kijelentés).

A kis óvatosak:

— Szent Isten, ha megláttak volna bennünket!

Sokan meg semmit se szólnak. — Ez talán a legokosabb.

A csókot a statisztikusok 65 rideg számmal különböztetik meg; a csók lehet többek között hideg, meleg, jeges, lángoló, boldogító, mámorító, csábító, lopott, átkos, emésztő, forró, remegő, hűtlen, kinos, édes és isteni, mely utóbbinak mindenki bolondja.

ségből és nedvtartalmából; ami nagyon természetes ha meggondoljuk, hogy a fiatal hajtások az életnedvet nem a homoktól nyerik, hanem magából a gyökérnemű zöltségéből élnek. Legjobb az elvermelésnél vagy pincébe való lerakásnál a zöltségseget levéltetétől csak annyira megfosztani, hogy a legfiatalabb hajtások közül egyet-kettőt meghagyjunk. Ezek alig növekednek tovább, mert hiszen egészen más táplálkozáshoz voltak szokva a szabad földben: hanem arra jók, hogy frissen tartják, rothadástól óvják a zöltséget. Mig ellenben, ha a rossz szokásnak hódolva, a zöltségnemű zöldjét, egy darabka hússal együtt levágjuk, akkor a megsértett és szabadon maradt hús könnyen rothadásnak indul; ha pedig csak magát a zöld leveleket ugyan, de valamennyit töben letépjük, akkor fiatal hajtásokat kapunk.

A ki télen gyenge zöld salátát akar, az termelhet magának igen könnyen ilyet a meleg szobában vagy konyhában faládákban, csak locsolja bőven eső vízzel s nem kell zöltségneműjét hajtás által tönkre tennie.

Az istállók szellőztetése. Különösen kisebb gazdaságokban és a tanyákon nálunk keveset adnak a gazdák az istállók és ólak szellőztetésére s ha egy-egy birkastállót megnézünk csak kívülről is, úgy már tisztában lehetünk vele, hogy a maradi építkezésmód apró ablakaival, csak hátrányára lehet az istállóknak, különösen a szellőztetésre való tekintettel; hanem annál nagyobb rajtuk az ajtó s annak feltárása által igyekeznek gazdáink a kellő szellőztetést elérni, feledvén azt, hogy azáltal, ha ezeket a pajtányi ajtókat rányitják az állatokra, úgy a betóduló hideg levegő nagy mértékben ártalmunkra van.

A rosszul szellőztetett istálló, melyben az erős szag megfüled s padlóba, falakba bele veszi magát, majdnem mindig szemgyulladást és egyéb betegségeket szokott okozni az állatoknak.

Azért helyes szellőztetésről az istállóknak okvetlenül gondoskodnunk kell, még pedig vagy ablakok vagy pedig más megfelelő szellőztető által, mert különben kárát fogjuk vallami. Azonban nemcsak a szellőztetés, hanem az alomnak és trágyának gyakori változtatása, összesepreése, kihordása, valamint az ételhulladékoknak naponta való eltávolítása az istállóból, főfeladatát képezze a gazdának, ha egészségben akarja megtartani állatállományát.

K. Ö.

KÜLÖNFÉLÉK.

Lincselés Torontálban. Szörnyű gyilkosság hírét kapjuk Nagybecskerekéről. E szerint tegnapelőtt délután egy Bozsura Miklós nevű cigánylegény futott be a magyar-egresi község házára s arra kérte Homba Ferenc bírót, hogy rejtse őt el, mert cigánytársai meg akarják ölni. Elmondta még hogy két évvel ezelőtt ő árulta el a csendőröknek, hogy a libádi rablást Roska Mihály karavánja követte el. Most véletlenül találkozott ezzel a bandával s árulásaért agyon akarják verni. A Roska-familia csakugyan kereste is a legényt, a mire

a bíró kihajtotta őket a faluból, a legénynek pedig a község ház toloncszobájában adott menedéket éjszakára. Másnap reggel, a mikor benéztek hozzá, a legény már nem volt ott. Azt hitték, hogy Bozsura maga szökött meg, de csakhamar kiderül hogy a szerencsétlen legényt a Roska-család éjnek idején meglepte a toloncszobában, száját betömte, azután kivonszolta a határba. Ott a banda tagjai először is kiszúrták a szeméit, majd a nyelvét vágták ki. A cigányok azután két közel lévő akácfa ágakkal egymás mellé hajtottak s Bozsurát két lábánál fogva a földre szorított ágakhoz kötözték. A mikor ez megtörtént, elbocsátották a fák ágait, a melyek, mint rugók visszapattantak helyükre s a cigánylegényt hosszában kétfelé tépték. Reggel ilyen állapotban akadtak a halottra. A csendőrség keresi a cigánykaravánt.

Szerencsétlenség egy katonai gyakorlaton. Szegedről jelentik: A 46. gyalogezrednél gyakorlat közben szerencsétlenség történt. A lövőgyakorlaton egy Bugyi nevű tizedes a célárokba vonult, a honnán a lövéseket jelezte. Egyszerre egy golyó lecsapódott az árok mellett és visszapattanva, a tizedes hátánakába furódott. A tizedes szörnyet halt. Bugyit katonai pompával temették el. Temetésén jelen volt Czigler tabornok és az ezred tisztikara és legénysége.

A Flaubert-puska áldozata. Nagybecskereki tudósítónk írja: Stojkovics György adóellenőr tizenhat esztendő gimnazista fia, János kiment a minap több pajtásával a szőlőbe s ott Flaubert-puskájával lövöldözött. E közben váratlanul elsült a fegyver s a töltés a fiú lábába furódott. Bár rögtön orvosi kezelésben részesült, mégis vérmérgezést kapott, a mely kioltotta a diák életét.

A Tisza áldozata. Szatmárról jelentik: Karabélyos Gizella badallói tanítónő két gyermekével a Tiszába ment fürödni. Az egyik leányt az ár elragadta. Az anya utána ugrott, de a víz őt is elsodorta. Ekkor a másik leány akart segíteni, de mindhárman belefulladtak.

Egő kórház. Sátoraljaujhelyen kigyuladt a zemplénmegyei közkórház tőszomszédságában egy épület s a kórház női betegosztálya és a kórházi ápoló lakása is tüzet fogott. A betegeket sikerült idején kimenteni. Az örültek osztályában hatszáz elmebajos van, a kik a tűz láttára iszonyuan dühöngeni kezdtek és celláikból ki akartak törni. Csak nagy nehezen csillapíthatták le őket. A tüzet nagy erőfeszítéssel eloltották, a kár jelentékeny.

A fősvény és a megelégedett. Angliában a skót embernek olyan híre van, mint Magyarországon a szásznak. A skót ugyanis fukar és takarékos, mint a szász. Fife herceg, az angol király sógora szintén skót, s legendák keringenek a fősvénységéről. Még néhány évvel ezelőtt is megtette, hogy bérllőitől maga szedte be az évi járandóságot, nehogy másnak valami közzvetítő-díjat kellessen fizetnie. Egy bérllő nékány fillérrel kevesebbet fizetett, de Fife herceg nem akarta addig elfogadni, a míg a bérösszeget az utolsó garasig ki nem kerekíti. A bérllő hazament, visszajött, leolvasta a hiányzó filléreket s így szolt: — Ime a pénz, de szívesen fizetek hercegségednek egy sillinget, ha megmutatja, mennyi arany, ezüstje és értékpapírja van — Ha csak ez kell, mondta a herceg, azonnal kedve telhetik benne. Fölnyitotta szorgosan zárt pénzeszekrényeit a paraszt előtt, a ki megelégedetten bólogatott s végre így szolt: — No láttam mindent, s most már én is oly dazdag vagyok, mint hercegséged. — Hogy-hogy? kérdezte megütközéssel a

herceg. — Hát csak úgy, hogy ön egész úgy nem veszi hasznát annak a tömérdek pénznek, mint én; mert egy fillért sem mer belőle elkölteni.

Vadkivitel. Közéleg a vadászatok évadja és ezzel együtt felmerül a vadászterületek tulajdonosai és intézői körében az a kérdés, hogy mily uton értékesítsék legkedvezőbben a terítékre kerülő vadat. Helyes és gondos kezelés első kelléke a vad kedvező értékesítésének, mely feltétel mellett az elejtett állatok csengő ellenértékéhez is juthat. A kiviteli törekvések minden gazdasági ágban előtérbe nyomulnak, nem csoda tehát, hogy a birtokos osztály érdekében a vadkivitel térén is találkozunk örvendetes mozgalommal. A gazdaközönség kiviteli törekvései élén a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete áll, mely intézet újabban a tojás- és gyümölcskivitel fejlesztése mellett a vadkivitelre is nagyobb súlyt kíván helyezni. Több külföldi tekintélyes cég adott már megbízást a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezetének, hogy részére vadszükségletét Magyarországon beszeresse. E megbízásnak eleget teendő, a szövetkezet most arra hívja fel a vadászterületek tulajdonosait, hogy a terítékre kerülő összes vadat a szövetkezet útján értékesítsék.

A japán nő. A japán nő is szép — otthon. A termete alacsony, arcesontja kiálló, orra pisze, szeme ferde s keskeny fölfelé hajló szemöldöke azonnal elárulja mongol eredetét. Ha az ember megszokta a típus sajátosságait, úgy találja, hogy minél inkább mandula-alaku a szem s minél keskenyebb a szemöldök, a mongol nő arca annál finomabb. De van a japán nőnek oly szépsége is, a melyért Európa bármely hölgye megirigyelhetné. Sűrű, hosszú, fekete a haja, a melyet tóralaku hosszú tüvel tűz meg. A japán nő finom karja, apró keze, a mindig látható parányi láb, a mely nincs elnyomoritva, mint a kínai nőé, de alig nagyobb, mint nálunk a gyermeké mutatják a faj nemes voltát. Szája piciny, szép metszésű s a lány fogai szép fehérek, de férjhez menetele után kénytelen feketére festeni őket. A jobb családból való japán nő nemcsak csinos, de kedves is. Mozdulataiban sok a kellem. Kezéből soha sem hiányzik a legyező. Ha férjét kiszolgálja, a mi az ő tiszte, mindig hizelgő kedvességgel teszi. Ő szokta mulattatni a férfit s nem megfordítva. Nincs úgy elzárva a világtól, mint a mohamedán nő, nincs is négy fal közé kárhozatva, mint a kínai asszony, szabadon jár az utcán, látogatóba megy, vendéget fogad s mégis tartózkodóbb, mint a mi nőink. A japán nő öltözeke sokban hasonlít az európaiéhoz; de a ruha szabása mégis másforma. A ruha alul végig nyitva van s derékon vastag selyemöv tatja össze, mely hátul gazdag csokorba kötve tunika-alaku. Gyakran több, különböző színű ruhát, télen gyapottal bélelt solyem vagy bársony felöltőt visel, a melynek elül nem hátul van az uszálya.

Agyonlőtte a századosát és őrmesterét. Brassóból jelentik: A romániai Krajovában állomásozó első vadászszázalóalj kaszárnájában rémes esemény történt a minap. Iszpaszkoiu György közlegény agyonlőtte Rzavu nevű századosát és Cekuleszku nevű őrmesterét. A katonát nemrég tizenöt napi elzárásra ítélték s büntetését akkor kellett volna megkezdenie. A mikor cellájába kísérték, kiragadta az ő kezéből a puskát s berontott az irodába. Ott találta kapitányát és őrmesterét, a kikre rásüttötte a fegyvert s egy-egy lövéssel megölte őket. A merénylő azután az első emeletről leugrott az utcára. Súlyos sérülésével a helyőrségi kórházba vitték.

Udvariatlan közmondások. Egy német ember összeszedte a legudvariasabb népek udvariatlan közmondásait. A legudvariasabb három nép a gyűjtő szerint a francia, az olasz meg a spanyol. Mégis mind a háromnak vannak közmondásai a nőről, a melyek jó messze vannak attól, hogy bóknak nézhetné őket az ember. Az igaz, hogy azért igazságnak se kell őket elfogadni. A finom francia közmondásai között ott van ez is. Egy szalmából való férfi többet ér, mint egy aranyból való asszony. — A férfinak csak a szava hazuság, az asszonynak a hallgatása is. — Asszonyi hűségnek forgószél a fogasa — Az anyós is kellemes teremtes volna, ha a leánya nem lenne a feleségünk. — Az olasz közmondások nem ilyen élesek, inkább figyelmeztető természetűek: Lovat, feleséget szomszédod házából vegyél. Ablakban üldögélő asszony, országut szélén termett szőlőtűrt. — A ki szereti a vihart, menjen tengerésznek vagy házassodjék meg. — Ha két garasod meg a feleséged elveszett, előbb a két garasodat keresd meg. — A spanyol közmondások közül ezeket válogatta ki az udvariatlanság barátja: Rengeteg sok jó asszony volt e földön: kár, hogy a mult héten temették az utolsót. — A nő az életben csak háromszor hagyja el a háza kapuját: mikor keresztelni, mikor esküvőre, meg mikor a tömetébe viszik. Mihelyt többször kilép a kapun — már a bünbe megy. Tökéletes, jó felesége csak — özvegyembernek van.

Orvosok honoráriumai régente és most. Az emberek alkalmasint soha sem szerettek betegek lenni és mindig nagy kincsnek tartották az egészséget, de azért az orvosoknak egyáltalában nincs okuk visszasírní a régi jó idöket. Volt idö, mikor ugyancsak gyöngén fizették a tudományukat. III. Edvárd-nak, a ki 1307-ben halt meg, az udvari főorvosa 1 korona 20 fillér napszámot és egy esztendőre tíz korona külön jutalmat kapott. Az udvari patikárius 50 fillért kapott egy napra. Még VIII. Henrik korában, mint nagy dolgot említi egy krönika, hogy egy orvos egyszer egy egész aranyat kapott egy operációért. Dehogy is álmodták a 16-ik század orvosai, hogy kétszáz esztendő múlva egy doktor, a miért néhány napig sikeresen gyógyította a királyt, husz esztendőn át évi 30.000 koronát, ezen tul haláláig 20.000 koronát kapjon. Ez a hálás király III. György volt, ez a szerencsés orvos pedig Willis dr. Azelőtt száz esztendővel King dr., a ki II. Károly-nak az életét mentette meg, honoráriumul az alsóház köszönetét kapta, a királytól pedig engedelmet arra, hogy akármikor sétálhasson s St.-James-palota parkjában. Ebből magából ugyan alig élt meg a jó King doktor. Gavallérosabb páciens volt XIV. Lajos francia király, ő az orvosnak és a kirurgusnak, a kik egy operációval az életét mentették meg, egyenkint 75.000 frankot adatott. A hires, Sir Astely Coper, a ki orvosi működése tizedik esztendejétől kezdve évenként átlag félmillió koronát keresett, működése első évében 110 koronát, a másodikban 520 koronát, a harmadikban fényesre fordulni a dolga. Ma egy-egy kiváló orvos rengetek summát keres. Az amerikai Crichton dr. 100.000 koronáért végez egy operációt, Keyes dr. 300.000 koronát kapott két hónapra Vanderbilt-től, a miért a családját Európába átkísérte.

A jó szivar hazája. Kuba legfinomabb szivarja a viguera. Közvetlenül a termelőhelyen, a Vigában, válogatott dohánylevélből készül s oly drága, hogy csak fejedelem vagy amerikai nábob élvezheti az aromáját. A hét hüvelyk hosszú Vigueras Regalia Imperial ezrének rendes ára már magában Kuba szigetén nyolcszáz-ezer-kétszáz korona. A szivaros, sőt maga a szivarkereskedő

is akárhányszor zavarba jön némely szivarnév voltaképpen értelmén, a melyet a jól ismert kubai cédrusfa-ládikó külső lapjára nyomva lát. Az ember hajlandó hinni, hogy bizonyos külön dohányfajból készült szivart vesznek a Regalia, Imperial, Regalia, Londres, Damas, Entr'opéros s más hasonló elnevezés alatt. Pedig ezek a nevek többnyire a szivar alakjára vonatkoznak. Például a Regalia Imperial hét hüvely hosszú, a Regalia Brittanika kisebb, a Londres közepes alakú, a Damas vagy Entr' Operas oly kurta és vékony, hogy fölvonásközben a színház előcsarnokában is el lehet színi. A dohány minőségét a superfine, fine, superior és buenó szóval jelölik. A szivar erősségét a ládikó külső lapjára nyomott szavakból tudhatjuk meg: például a legerősebbet maduro, a mindjárt utána következőt oscuro, a közepes erejűt colorado s a gyöngébbet claro névvel jelölik.

Féltékenységből leszurt munkás. Bársonyos községben életevel fizetett egy ember azért, mert szomszédjának a felesége kerül talán többet forgolódott, mint a mennyit az asszony ura eltérni hajlandó lett volna. Emiatt a két férfi meglehetősen görbe szemmel nézett egymásra, sőt egymásnak nagy haragosai voltak. A múlt hét egyik napján is midőn Heizer János mezei munkás hazaérkezett a napi munkájából, lakásán találta az udvarlót, Zajovics Pál mezei munkást. Kérdőre vonta, hogy mit keres lakásában, ezen összepöröltek, úgy, hogy a férj vetélytársát az ágyhoz vágta. A verekedést azután a konyhában folytatták, a hol Heizer egy kést rántva elő, úgy nyakon szurta Zajovicsot, hogy az rögtön szörnyet halt. Heizer még azon a napon, este jelentkezett a csendőrségnél a mely letartóztatta.

A Rothschild öröksége. A patak is a tegerhez siet, a millió is ott érzi magát legjobban, a hol a legtöbb cimboráját találja. Moszkvában meghalt egy kereskedő, gyermektelen, özvegy ember: Fiedler Baziliusznak hívták. Maradt utána egy kerek millió rubelnyi vagyon. Testamentumot is hagyott Fiedler Baziliusz és ebben úgy rendelkezik, hogy minden vagyonának örököse Rothschild Alfonz báró legyen, a kit nem is ismert ugyan a derék moszkvai kereskedő, de nagyon tisztelhetett. Nem valószínű, hogy azért hagyta volna neki a millióját, mert úgy volt meggyőződve, hogy senkire se fér rá jobban egy kis pénz-mag, mint Rothschild báróra: inkább a milliója érdekében cselekedett úgy az öreg ur, a hogy cselekedett. Rothschild bárónál bizonyosan talál társaságot a milliója, még pedig szép társaságot, régi, előkelő milliókat és ott sokáig meg is maradhat egy summában. De hogy csakugyan odakerül-e, az egyelőre még kérdéses. Rothschild báró ugyanis csak abban az esetben hajlandó elfogadni az örökséget, ha az elhaltak valami atyafia nem jelentkezik, a kit inkább megillet a millió és — talán nagyobb szüksége is van rá, mint neki.

A gilotin. A sziámi királyra immár nem lehet rámondani, hogy nincs érzéke a kulturális haladás iránt és semmit se tanul a művelt nyugattól. Néhány nappal ezelőtt a nyugati kulturának egy sokat szerepelt eszköze vonult be Sziám fővárosába, Bangkokba. Egy gilotin. Naga ő felsége a király rendelte kedves alattvalói üdvére, a legilletékesebb helyen: Párisban. A gilotin gyönyörű, a bárdja a legfinomabb acélból való, az oszlopai dusan ki vannak verve sárgarézszel. Allítottak-e diadalnapot a fogadására — nem tudni. Annyi bizonyos, hogy Banákok lakossága izgatott türelmetlenséggel várja az első ujmódi kivégzést. Idáig ez ott nagyon kezdetlegesen ment. A delikvensnek le kellett térdepelnie és a hóhér addig vagdosta pallosával a

nyakát, míg a feje le nem hullt. A legérdekesebb a dologban, hogy Sziámban, a melynek a népe buddhista vallásu, hivatalosan nincs halálbüntetés. Ezt tiltja a vallás. A halálos ítéletet tehát nem mondják ki, — de végrehajjták. A szegény delikvensnek bizonyára jobb szeretnek, ha megfordítva volna. A bíró az olyan bűnösnek, a ki főbenjáró bűnt követ el, ezt mondja:

— Holnap el kell ataznod.

Ezt már a boldogtalan jól tudja, mit jelent ez az utazás. Még az éjszaka lenyakazzák. Másnap aztán megint összeül a bíróság. A bíró behívja a hóhért és így szól hozzá:

— Vezesd elő a vádlottat.

A hóhér meghajol és így válaszol:

— Nem lehet, uram, ő elutazott.

A bíróság szó nélkül tudomásul veszi a választ. Az elutazott bűnöst nem nyomozzák. Nagyon jól tudják, hogy a földben van már szegény.

Az automobil halottja. Nagyszebenből jelentik: Néhány nappal ezelőtt Veszteny és Talmács községek között egy automobil Sztoja parasztasszonyt elgázolta. A szerencsétlen asszony 11-én meghalt. A vizsgálat kiderítette, hogy az automobil tulajdonosa és kormányosa Brinceanu Simon, a ki a román hadseregben kapitány. A megyei hatóság jelentést tett az esetről a belügyministeriumnak és megkérte, hogy a külügyminiszterium útján szerezzen kárpótlást az elhunyt családja részére és kérje Brinceanu Simon kapitány megbüntetését.

Lefejezte a vonat. Orosházáról jelentik: Tóth István napidíjast, a ki a községhezán volt alkalmazva, valami kis szabálytalanság miatt megdorgálták. Ez annyira elkeserítette a negyvenkét esztendőes családost embert, hogy halálra szánta magát. A vonat elé feküdt, a melynek kerekei lemetszették a fejét.

Szerkesztői üzenetek.

Kádár Mariska, Gyulafehérvár. Az a szolga, a ki a zálogba vett marhát erővel vette ki az erdőszolga kezéből, abban az esetben, ha az illető erdőszolga hatóságilag fel volt esketve, hatósági közeg elleni erőszakot követett el s megbüntetésére a járásbíró, esetleg a kir. törvényszék illetékes. **Ács Géza urnak,** Semse. Itt nyilvánosan is indítva érezzuk magunkat Önnek hálás köszönetünket és teljes elismerünket nyilvánítani azért a merneslelkűségéért, hogy egy nehéz sorsban levő olvasónk részére — ki a lapot saját erejéből tartani nem képes — egy negyedévi előfizetést beküldött. Így — miután negyedévig mi adtuk az illetőnek ingyen a lapot, most már az év végeig fogja azt kapni. Vajha mind ilyen fenkölt gondolkodásuak lennének az erdőszeti és vadászati altisztek! Akkor könnyű lenne a boldogulás útja! Még egyszer: köszönet és üdvözlét.

A kiadóhivatal postája.

Szilágyi P. Márton urnak, Dobris. A beküldött 6 Koronával szeptember végeig van előfizetve. **Erdély Ferencz urnak,** K. K. Félégyháza. A beküldött 4 Koronával előfizetést köszönettel nyugtazzuk. **Szücs József urnak,** Gödöllő. Az Ön részéről küldött 2 Koronát és N. A. kartárs ur részéről küldött 4 Koronát megfelelően elkönyveltük.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó

Podhradský Emil.

ERDÉSZETI UJSÁG

VII. évfolyam

47. szám.

**szak- és társadalmi lap
az erdészeti személyzet részére.**

Szerkeszti és kiadja:
Podhradszky Emil.

Tartalom:

1. Vezércikk: Miért nem boldogulunk?
2. Szükséges vagy legalább is hasznos tudnivalók egynémely ismeretesebb vizimadárról s ezek vadászatáról.
3. Tárca: A csók.
4. Hasznos tudnivalók.
5. Különfélék.
6. Szerkesztői üzenetek.
7. A kiadóhivatal postája.
8. A boritékon: Hirdetések és pályázatok.

Előfizetési felhívás

az

Erdészeti Altisztek és Vadászok Évkönyve 1904 évre

czimű műre.

Szerkeszti és kiadja:
PODHRADSKY EMIL.

az Erdészeti Ujság szerkesztője.

Sok oldalról jött felszólításnak engedve elhatároztam, hogy az erdészeti és vadászati altiszti személyzet részére a jövő év elejétől kezdve, ha az említett tisztelt személyzet szerény válatomat megfelelő támogatásban részesíti, évről évre egy évkönyvet fogok összeállítani és kiadni. Az évkönyv tartalmazni fog mulattató tárcacikkeket vadászkalandokat, a háztartásra hasznos tudnivalókat, adomákat s befejezésül azoknak az erdészeti és vadászati altiszteknek a névjegyzékét és lakcímét, a kikét megszerezni sikerül. Szóval olyan tartalmat igyekszem annak adni, hogy az mindenkit, még a szakon kívül állót is kielégítsen.

A könyv külső csinjának emelésére nagy gondot fordítok s ezért a szöveg közé számos kép lesz beillesztve.

Az Évkönyv ára 2 Korona

melyet folyó évi augusztus hó végeig kérek beküldeni, hogy így a nyomtatandó példányok számáról idejekorán tájékozást szerezhessenek és felesleges példányok nyomtatásával magamnak haszontalan költséget ne okozzak.

Az előfizetési pénz a következő cím alatt küldendő:

Évkönyv kiadóhivatala Szászsebes.

Miután az Évkönyv kiállítása nagy költséggel jár, csak az olyan megrendeléseket vehetem figyelembe, melyekkel egyidejűleg a 2 korona előfizetési ár is be lesz küldve.

Gyűjtőknek 10 példány után egy tiszteletpéldány jár.

Az évkönyvet csak abban az esetben leszek képes kiadni, ha annak átvételére legalább 500 előfizető jelentkezik s így ha ennyi jelentkező nem lenne, a beküldött 2 korona előfizetési ár az Erdészeti Ujság egy negyedévi előfizetésébe fog beszámíttatni s a beküldők ezt kapják negyedéven át.

Az évkönyv már a folyó év őszén fog megjelenni s legkésőbb december hó elején kerül szétküldésre.

Szászsebesen 1903 évi július hóban.

Podhradszky Emil

az Erdészeti Ujság szerkesztője és kiadója.

Villamos házilámpa

Amerikai szerkezettel

minden háztartásban nélkülözhetetlen.

Kényelmes, célszerű, tartós.

Alig $\frac{1}{2}$ kg. nehéz essőben, viharban egyaránt használható. Mindenkinek szükséges: szobák, lépcsők, folyosók, mellékhelyiségek megvilágítására. **Tisztéknek** gyakorlatnál **erdészeti** és **vadászati személyzetnek** éjjeli szolgálatnál az erdőben rendkívül alkalmas, **turistáknak** nélkülözhetetlen. Fontos **gyárakban, malmokban, pinczékben, raktárakban** robbanó anyagoknál. **Háziasszonyok** öröme. **Gazdákat** és **birtokosokat** megóv tűzvész és támadás ellen; a szénapadlásra éjjel is fel lehet menni. Teljesen tűzbiztos. Több ezerszer használható és ha idővel kiég a telep, újat 2 kor.-ért adunk.

Ára 6 korona, erős reflektorral 8 korona.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

Gyógyít és felüdit jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzugás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb **45 nap alatt** meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérelni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék 6 korona, idült betegségeknel alkalmazandó.

A kis készülék 4 korona, könnyebb betegségeknel alkalmazandó.

Utánvétel mellett vagy bérmentve az összeg előzetes beküldése mellett küldi:

Auffenberg József
Budapest, VII. Huszár-utca 6.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

III. A XVszámu, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési czikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt be — a tekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olesó reklám árak által régi vevőinket megteveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

MÁGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN

CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB. KRONOMETER. és MŰ-ÓRÁS FELTALÁLÓJA A REMONTOIR INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL KESZPENZERT VALAMINT RÉSZLETFIZETÉSRE

JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

863/1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

A nyustyai m. kir. járási erdő-gondnokság kerületében megüresedett egy III. oszt. járási erdőőri állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Az erdőőr illetményei következők: 400 K. bér, 60 K. lakkbér, 10 K. irodaátalány, 50 K. ruha átalan, 200 K. utazási átalan és 40 K. lakkbérpótlék.

Pályázók felhivatnak, hogy szakvizsgálati, orvosi és szolgálati bizonyítványokkal és anyakönyvi kivonattal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket 1903 évi augusztus hó 15-ig a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatalhoz nyujtsák be.

Később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

A kérvényben megemlitendő hogy pályázó a magyar nyelven kívül még milyen nyelveken beszél.

Kelt Rimaszombatban, 1903. év július hó 27.

M. kir. állami erdőhivatal.

Erdőszolgai állás

A nagyméltóságu kassai püspök ur Szentmáriai (Zemplén megye, u. posta Szomotor) gazdaságában azonnal betöltendő erdőszolgai állás van üresedésben. Szerény igényü, nős erdőszolgák forduljanak ajánlataikkal ezen gazdaság intézőségéhez. Egy hold föld, kert idei termésének élvezetébe azonnal belép, ki szolgálatba felvétetik s szolgálatát mielőbb (szeptember 1-ig) elfoglalja.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.